

Toegankelijk door zijn eenvoud, maar zeer doeltreffend

Dashboard geeft inzicht in enorme databerg van een boombeheersysteem

De BI-tool Treedash van tree-o-logic maakt gegevens uit ongeacht welk boombeheersysteem inzichtelijk en handelbaar. En je hoeft hiervoor echt geen whizzkid te zijn of een ervaren computergebruiker. 'Je kunt alles makkelijk inzien, het werkt gewoon vlotter, je hebt snel een overzicht. Echt een groot voordeel', zegt Piet Vaartjes van de gemeente Heerenveen.

Auteur: Sylvia de Witt

De meeste gemeentes in Nederland beschikken wel over een boombeheersysteem. Maar het is nog niet zo eenvoudig om alle gegevens uit dit systeem te gebruiken voor een analyse of rapportage om het beheer erop af te stemmen. Hiervoor is toch een behoorlijke vakinhoudelijke kennis nodig en ervaring met databases en spreadsheets. Deze expertise is er niet in elke groenbeheerorganisatie.

Boomtechnisch adviesbureau tree-o-logic lanceerde twee jaar geleden op de Dag van de Openbare Ruimte de *business intelligence tool* Treedash. Dit is een slimme zoekmachine, die de enorme berg gegevens in een boombeheersysteem inzichtelijk

maakt en data presenteert in de vorm van visueel aantrekkelijke digitale kaarten of diagrammen.

Met één muisklik weet je bijvoorbeeld welke bomen in een bepaalde wijk toe zijn aan een snoeibeurt, hoeveel bomen een risico vormen voor de omgeving, of kun je een raming maken voor het snoeien van alle bomen in de gemeente van ongeacht welke hoogte.

En als er wordt gewerkt met gebiedsindelingen, dan geeft één klik op een bepaald gebied hiervan het totaaloverzicht, of het nu gaat om de aantallen of de kosten. Handig bij het aanvragen van offertes of het maken van een snoeibestek.

Een belangrijk voordeel van het gebruik van Treedash is dat de gebruiker na verloop van tijd een uitstekend inzicht krijgt in de resultaten van zijn beheer. Hij kan laten zien welk budget er nodig is, waar dit budget aan is besteed en wat dit heeft opgeleverd, bijvoorbeeld door de historische gegevens over bomen met achterstallig onderhoud te vergelijken met de actuele situatie.

Wensspecifiek

De standaardversie van Treedash is zó uitgebreid, dat verreweg de meeste gemeentes er genoeg aan hebben voor hun dagelijkse beheer en analyses. Maar het dashboard kan naar wens worden

land. Wij wilden toch graag weten hoe het ervoor stond met deze nieuw aangeplante bomen, wat de aantallen waren en hoe het was gesteld met hun conditie en hergroei. Dat wisten we allemaal niet, maar daar kwamen toch vragen over.'

Data uitwisselbaar

Ariëns kwam vorig jaar tijdens een overleg in aanraking met adviesbureau tree-o-logic. Het probleem van de in Geovisia onzichtbare garantie-bomen kwam op tafel. 'Uiteraard willen we weten of de betreffende aannemer zijn werk goed doet. Maar daarnaast willen we ook weten of die bomen conform onze eisen worden afgeleverd; wij willen gezonde bomen voor de toekomst. Tijdens het aanplanten van een boom worden vaak boompalen aangebracht om ervoor te zorgen dat de boom niet scheef groeit of omwaait, én om te voorkomen dat nieuwe wortelgroei beschadigd raakt door teveel beweging van de boom. Wij monitoren dus via Treedash of de boom voldoende verankerd is.

'Het was voor ons heel belangrijk dat de data uitwisselbaar zouden zijn met ons bestaande programma'

aangepast, zegt Bernard Flier van tree-o-logic. 'De wens van de klant bepaalt uiteindelijk wat er wordt getoond in Treedash. Dit wordt eenmalig ingericht, maar dan is het ook altijd en overal beschikbaar voor de klant. De gebruikers hebben heel verschillende behoeften. Sommigen, zoals de gemeente Heerenveen, willen de besteksmonitor, waarmee je kunt monitoren wat de voortgang is van een opdracht en of die binnen het budget blijft. En een klant als de gemeente Eindhoven is weer specifiek gericht op nazorg. Maar er zijn ook gebruikers die er meer beleidsmatig mee omgaan; zij willen ook de structuurniveaus getoond hebben die beleidsmatig zijn vastgesteld. Dit dashboard is dus heel wensspecifiek. Datzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor de monitoring van essentaksterfte. Het mooie is: als de data beschikbaar zijn, dan kan alles. Dat klinkt misschien te mooi om waar te zijn, maar het is wel de werkelijkheid.'

Monitoring van garantiebomen

De gemeente Eindhoven nam een jaar geleden een licentie van Treedash. Adviseur kwaliteit en milieu Rico Ariëns raadpleegt en analyseert de gegevens die eruit komen en stuurt die door naar de mensen die ermee moeten werken. Eindhoven gebruikt Treedash voor de monitoring van garantiebomen, bomen waar drie jaar garantie na aanplant op zit. De aannemer die deze bomen heeft geplant, moet ze drie jaar lang verzorgen en ervoor zorgdragen dat er na drie jaar een gezonde boom staat. Het probleem was echter dat Ariëns en zijn collega's eigenlijk geen inzage hadden in hoe het met deze bomen ging. De bomen die de gemeente Eindhoven al in beheer had, stonden allemaal op kaart in het softwaresysteem Geovisia, maar de bomen in de gemeente die nog in de garantiefase zaten, werden niet mee genomen in dit beheersysteem. 'Die zaten nog extern bij een aannemer', vertelt Ariëns. 'Als de bomen in de projectfase kwamen, vielen ze als het ware in een niemands-

Als er bijvoorbeeld een paal is afgebroken, dan moet die vervangen worden. Dit inzicht is er nu met dit programma.'

Treedash zou natuurlijk veel breder kunnen worden ingezet voor het beheer van alle bomen. Zo'n vijf jaar geleden maakte de gemeente Eindhoven echter de overstap naar het beheersysteem Geovisia. Hierin zijn alle bomen van Eindhoven al opgenomen met een eigen paspoort. Van iedere boom is dus bekend hoe oud hij is, van welke soort, welke standplaats hij heeft en in welke snoei- of groeifase hij zit. 'Omdat Geovisia nog niet klaar was om de garantiebomen te kunnen

verwerken op de kaart, hebben wij gekozen voor een extern programma dat de data hierover aan dit beheersysteem kan uitleveren. Het was voor ons dus heel belangrijk dat de data uitwisselbaar zouden zijn met ons bestaande programma Geovisia. En dat is het geval: data van Treedash kunnen we heel gemakkelijk overzetten naar GeoVisia en andersom.'

Ontzorgd

De data zijn dus uitwisselbaar en dat is heel mooi, zegt Ariëns, want na drie jaar kun je deze gegevens één op één overnemen. 'Ieder jaar komen er zo'n 1100 bomen bij en na drie jaar gaan ze uit de garantie. Er vallen dus ieder jaar ook weer 1100 bomen af. We hebben het continu over 3300 garantiébomen.'

Hij vindt Treedash heel gebruiksvriendelijk en overzichtelijk. 'Je hebt in één oogopslag alle informatie die we van een boom verzamelen. Die staat in een dashboard; je hoeft niet door te klikken, niet te selecteren. Dat is heel handig. Het is inloggen en aanklikken. En het is heel toegankelijk, dus iedereen kan ermee werken.'

Het is wel de bedoeling dat de gemeente Eindhoven ook met Geovisia blijft werken. 'Dit is een beleidskeuze, want alle beheer van de openbare ruimte is erin verwerkt. Maar het gebruik van Treedash ernaast is voor ons handiger werken.'

Ariëns is ook zeer tevreden over tree-o-logic zelf. Dat bedrijf heeft de gemeente Eindhoven in zijn ogen goed geholpen bij de inrichting van het totaal. 'Hierdoor werden wij ontzorgd; dat vonden we erg belangrijk.' De ontwikkeling van Geovisia is ook nog niet helemaal uitgerold, dus de prioriteiten liggen eerst hier. Maar mogelijk wil Eindhoven in de toekomst doorontwikkelen met Treedash: 'Want er komen steeds nieuwe wensen en ideeën bij.'

Met één muisklik een overzicht

Ook de gemeente Heerenveen werkt nu zo'n jaar met Treedash. Er was al een goed contact met tree-o-logic in verband met het maken van een bestek voor het onderhoud. 'Het kwam ter sprake dat wij ertegenaan liepen dat we de overzichten in het beheersysteem niet snel genoeg konden oproepen', vertelt toezichthouder uitvoerend beheer Piet Vaartjes. 'Begin 2017 hebben wij een partij snoeiwerk buiten de deur gezet. Wij vonden dat het te lang duurde voordat er een overzicht kwam van wat er al was gebeurd en wat er nog moest gebeuren. Tree-o-logic opperde dat zij eventueel wel

iets voor ons zouden hebben, mochten wij hierin geïnteresseerd zijn.' Heerenveen kreeg het systeem Treedash onder ogen en mocht het uitproberen. In een bepaald rayon was al een deel van de bomen gesnoeid. Dit werd ingevoerd in de besteksmonitor. 'Wij konden er vervolgens op inloggen en dit bekijken. Het zag er allemaal erg mooi uit. Op basis daarvan hebben wij Treedash aangeschaft.' Heerenveen gebruikt het boombeheersysteem Obsurv, dat zeker aan alle wensen voldoet. Voor mensen die er weinig mee werken, is het echter niet echt eenvoudig. 'Iemand die er dagelijks mee werkt, kan alle benodigde gegevens vlot uit het systeem halen. Maar onze buitendienstmedewerkers werken er niet dagelijks mee; daarom kost het hen meer moeite om gegevens boven water te halen. Treedash is in dit geval een passende oplossing. Het was voor ons wel van belang om iets te hebben waarmee je door één muisklik een overzicht krijgt, een systeem dat gebruiksvriendelijk is.'

Piet Vaartjes

Rico Arëns

Tot vorig jaar werden de bomen in de gemeente Heerenveen door haar eigen dienst gesnoeid. Maar het onderhoud van het bomenbestand was te veel geworden voor de eigen ploegen van de gemeente. Daarom werd een deel van het onderhoud overgedragen aan een externe partij. De gemeente is opgedeeld in vier rayons: één voor de mensen van de gemeente en drie voor de aannemer. Dan is het volgens Vaartjes belangrijk dat je weet wat er in een bepaald rayon moet gebeuren. 'Dat je snel een overzicht hebt van wat een aannemer nog moet doen en wat hij inmiddels heeft gedaan. In Treedash is dat in één oogopslag te zien.'

Budget in de gaten houden

In Heerenveen wordt Treedash gevoed vanuit het beheersysteem Obsurv. De aannemer meldt de aantallen bomen hierin af en tree-o-logic gebruikt deze input in Treedash. De afgemelde bomen van de aannemer worden hier wekelijks in gezet, waardoor Vaartjes direct een overzicht heeft. 'Zoals ik al zei, is ons beheersysteem niet voor iedereen even gemakkelijk. Treedash is veel gebruiksvriendelijker; iedereen in het veld kan dit gewoon bekijken. Elke wijk in Heerenveen heeft een wijkteam. Die teams kunnen allemaal zien: wat is er gebeurd in mijn wijk, hoeveel bomen staan er nog, klopt dit aantal bomen, wat moet er nog gebeuren? Dat is hier allemaal makkelijk uit te halen.'

Het dashboard van Treedash kan naar wens worden aangepast. Ook met de gemeente Heerenveen is afgesproken wat zij erin wilde zien. 'Wij hebben bepaalde zaken aangegeven en daarmee is het dashboard ingericht.' Heerenveen vond het belangrijk om het budget in de gaten te kunnen houden. Er is een deel dat door de aannemer is uitgevoerd en een deel dat op voorhand is geïnspecteerd; de gemeente wil weten hoeveel dat gaat het kosten. 'Wat de aannemer uitvoert, moet daarmee in principe overeenkomen, tenzij de aannemer in het veld nog aparte dingen tegenkomt. Maar dat moet hij sowieso melden. Treedash werkt voor mij heel goed. Je kunt alles makkelijk inzien, het werkt vlotter, je hebt snel een overzicht. Dat is een groot voordeel. Je hoeft niet echt kennis te hebben van beheersystemen. Als opdrachtgever of controleur in het veld kun je snel zien hoe het zit en wat er gebeurd is. Het is eenvoudig en heel gebruiksvriendelijk.'

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/26882/toegankelijk-door-zijn-eenvoud-maar-zeer-doeltreffend